

N:o 10.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 3 och 18 §§ i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning; gifven Stockholms slott den 21 december 1900.

Under återopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse af 3 och 18 §§ i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

G U S T A F.

L. Annerstedt.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 3 och 18 §§ i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning.

Härigenom förordnas, att 3 och 18 §§ i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning skola erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

Har medlem af svenska kyrkan omfattat främmande kristen lära och vill fördenskull ur kyrkan utträda; gifve personligen sin afsigt till känna för kyrkoherden i den församling han tillhör; uppgifve ock det trossamfund, hvartill han vill öfvergå. Framhårdar han i sin afsigt; inställe sig, sedan minst två månader förflutit, åter personligen hos kyrkoherden samt anmäle sig till utträde ur kyrkan; och göre kyrkoherden derom anteckning i kyrkoboken. Ej må någon på grund af anmälan, som skett innan han fyllt aderton år, anses från svenska kyrkan skild.

I främmande församling må ej någon från svenska kyrkan upptagas, innan han i nu stadgade ordning ur kyrkan utträdt.

18 §.

Upptager främmande församlings föreståndare eller prest i strid emot denna förordnings föreskrifter i sin församling någon från svenska

kyrkan, eller underlåter han eljest att iakttaga hvad honom enligt denna förordning åligger, eller gör han, i afseende på honom åliggande anteckningar i kyrkobok angående borgerliga förhållanden eller meddelande af embetsbevis derom, sig skyldig till fel eller försummelse, som kan medföra kränkning af allmän eller enskild rätt; dömes till böter från och med fem till och med ett tusen riksdaler eller fängelse i högst sex månader.

Viger främmande trossamfunds prest dem, hvilkas äktenskap för laga hinder återgå måste, eller utan att laga lysning till äktenskap föregått; straffes med fängelse i högst sex månader eller böter, högst ett tusen riksdaler.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott onsdagen den 17 oktober 1900

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern friherre von OTTER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: WIKBLAD,
ANERSTEDT,
herr von KRUSENSTJERNA,
grefve WACHTMEISTER,
CLAËSON,
DYRSSEN,
CRUSEBJÖRN,
ODELBERG,
HUSBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt i underdånighet:

»I underdånig skrifvelse den 11 oktober 1898 har kyrkomötet anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes vidtaga nödiga lagstiftningsåtgärder till förekommande deraf, att främmande religionssamfunds prest eller föreståndare i sitt samfund upptager medlem af svenska kyrkan, innan denne, genom fullgörande af föreskrifterna i 3 § af gällande dissenterlag, i laga ordning utträdt ur denna kyrka.

Öfver denna framställning hafva samtliga domkapitel äfvensom hofkonsistorium och Stockholms stads konsistorium afgifvit infordrade underdåniga utlåtanden.

Vidare har justitiekanslersembetet, till hvilket af Stockholms stads konsistorium öfverlemnats en från kyrkoherden i Klara församling i Stockholm inkommen anmälan rörande vissa personers öfvergång till den romersk-katolska kyrkan, med underdånig skrifvelse den 18 sistlidne januari aflemnad handlingarne i detta ärende.»

Efter redogörelse för samtliga handlingarnes innehåll yttrade föredragande departementschefen:

»Det lär vara uppenbart, att gällande föreskrifter angående vilkor och sätt för utträde ur svenska kyrkan i väsentlig mån förlora sin betydelse, såframt medlem af svenska kyrkan kan, äfven om dessa föreskrifter ej iakttagits, blifva i främmande församling upptagen, samt att ett sådant förhållande icke blott strider emot kyrklig ordning, utan äfven kan beträffande borgerliga förhållanden framkalla afsevärda förvecklingar. Den nuvarande affattningen af 3 och 18 §§ i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning lemnar emellertid, på sätt till stöd för kyrkomötets framställning anförts, rum för den tolkning, att främmande församlings prest eller föreståndare icke är underkastad ansvar, om han i sin församling upptager någon till svenska kyrkan hörande person, som ej fullgjort föreskrifven anmälan om utträde ur kyrkan. På grund häraf synes kyrkomötets, af samtliga i ärendet hörda myndigheter förordade, framställning böra föranleda, att uttryckligt förbud meddelas mot upptagande i främmande församling af någon, som tillhört svenska kyrkan och icke blifvit i stadgad ordning derifrån skild. Gifves ett sådant förbud, lär dess öfverträdande blifva straffbart enligt 18 § af nämnda förordning.

Tillika torde, i öfverensstämmelse med hvad af ledamöter i ett domkapitel blifvit hemställt, böra bestämdt föreskrifvas, att icke blott den slutliga anmälan om utträde ur kyrkan, utan äfven det föregående tillkännagifvandet af afsigten att utträda skall göras vid personlig inställelse hos kyrkoherden. Genom en sådan föreskrift beredes nemligen för presterskapet ett väsentligen ökad tillfälle att meddela de upplysningar och den undervisning, som redan i nu gällande bestämmelser förutsättas kunna vara påkallade.»

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning, af den lydelse bilagan litt. Q vid detta protokoll utvisar, hemstälde han i under-

dånighet, att högsta domstolens utlåtande öfver detta lagförslag måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i nåder lemna bifall.

Ex protocollo

Erik Ölander.

Litt. Q.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 3 § i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning.

Häri genom förordnas, att 3 § i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har medlem af svenska kyrkan omfattat främmande kristen lära och vill fördenskull ur kyrkan utträda; gifve personligen sin afsigt tillkänna för kyrkoherden i den församling han tillhör; uppgifve ock det trossamfund, hvartill han vill öfvergå. Framhärda han i sin afsigt; inställe sig, sedan minst två månader förflutit, åter personligen hos kyrkoherden samt anmäle sig till utträde ur kyrkan; och göre kyrkoherden derom anteckning i kyrkoboken. Ej må någon på grund af anmälan, som skett innan han fyllt aderton år, anses från svenska kyrkan skild.

I främmande församling må ej någon från svenska kyrkan upptagas, innan han i nu stadgade ordning ur kyrkan utträdt.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol fredagen den 26 oktober 1900.

Tredje rummet.

Närvarande:

Justitieråden: *Herslow,*
Hellström,
Bohman,
Ramstedt,
Westring.

Tillförordnade byråchefen för lagärenden revisionssekreteraren *Ham-*
marskjöld föredrog i underdånighet:

note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 17 innevarande oktober, hvaraf inhemtades, att Kongl. Maj:t i nåder förordnat, att högsta domstolens utlåtande skulle, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhemtas öfver ett upprättadt förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning; varande förslaget under litt. B bifogadt detta protokoll.

Förslaget gaf anledning till följande anmärkning:

Då den allmänna straffbestämmelsen i 18 § af förevarande förordning efter ordalydelsen endast afser *underlåtenhet* af främmande församlings föreståndare eller prest att iakttaga hvad honom enligt förordningen åligger, synes det vara tvifvel underkastadt, om, såsom åsyftadt är, öfverträdelse af det föreslagna förbudet att i främmande församling från svenska kyrkan upptaga någon, som ej i stadgad ordning ur kyrkan utträdt, kommer att vara enligt nämnda straffbestämmelse med ansvar belagd. I följd häraf torde det vara erforderligt, att ett uttryckligt stadgande om straff för sådan öfverträdelse i förordningen intages.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 21 december 1900

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern friherre VON OTTER,
Statsråden: WIKBLAD,

ÄNNERSTEDT,
herr VON KRUSENSTJERNA,
grefve WACHTMEISTER,

CLAËSON,

DYRSSEN,

CRUSEBJÖRN,

ODELBERG,

HUSBERG,

Justitieråden: NORBERG,

CARLSON.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt i underdånighet:

Högsta domstolens genom note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 17 sistlidne oktober inhemtade utlåtande öfver det vid samma protokoll fogade förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § i förordningen den 31 oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning.

Efter att hafva redogjort för utlåtandets innehåll anförde föredragande departementschefen, att den af högsta domstolen framställda

anmärkningen syntes böra föranleda någon jemkning i 18 § af omförmälda förordning, äfvensom i förslaget rubrik och ingress.

Föredragande departementschefen uppläste häruppå det sålunda jemkade förslaget och hemställde, att detsamma, jemlikt § 87 regeringsformen, måtte genom nådig proposition för Riksdagen till antagande framläggas.

Med bifall till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i nåder förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition i ämnet, af den lydelse bilagan litt. C vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.